

TIRITAMM

Ülestõusmispüha mõtisklus

Toomkooli õpilased teavad, mida kirikupühad tähistavad.

Neid on peetud sajandeid ja nendega seotud tavadid pole unustatud. Kunagi arvestasid meie esivanemad aega kirikupühade järgi. Eesti ei ole küll suur, aga siin on omajagu erinevusi. Juba kakssada aastat tagasi oli luterlikul alal kirjaoskus küllaltki levinud ja tunti kalendrit. Sootuks teisiti oli põlistel õigeusu aladel, kus veel 20. sajandi algul olid kirikupühad ainsaks ajaarvamise viisiks.

Kirikupühad meenutavad Jeesuse elu ja tema surma ja ülestõusmisega seotud sündmusi. On tähistatud ka pühakute mälestuspäevi.

Ülestõusmispühade eelne aeg kirikuaastas on paastu- ehk kannatamisaeg. See meenutab Jeesuse 40-päevast kõrbes viibimist enne tema avaliku tegevuse algust. Kõrbes tundis Jeesus inimese vaeva täielikult. Kuna ta ise on kannatanud, siis tunneb ta meile kaasa, kui meie peame taluma kannatusi. Õigeusu järgi loobutakse paastuajal lihast ja kogu loomsest toidust. Luterlikus kirikus ei ole seda nõuet olnud, kuid ka siin on kannatamisaeg olnud tõsine ja mõtlik. Inimene vajab sellist aega. Kuid ta vajab ka seda aega, mil olla rõõmus ja koguni ülemeelik. Lääne-Euroopas oli päev enne paastuaja algust vastlapäev, mille kombestikku kuulus valitsejate ja vaimulike pilamine. Õigeusu tava järgi kandis nädal enne suure paastu algust võinädala nime. Seda peeti üpris uljalt ja isegi lärmakalt.

Nädal enne ülestõusmispüha tähistab kirik palmipuudepüha

Jeesuse Jeruusalemma sissesõitmise mälestuseks. Rahvahulk tervitas Jeesust palmiokstega. Palmioks on võimu sümbol. Meil palmioksi ei ole, kuid enamasti on pajudel sel ajal juba urvad, mida tuuakse koju ja ka kirikusse. Lõuna-Eestis kutsutaksegi palmipuudepüha urbepäevaks. Suur neljapäev meenutab Jeesuse ja jüngerite viimast ühist söömaaga, mil Jeesus seadis sisse armulaua. Sellepärast nimetatakse praeguses kirikus armulauda pühaks õhtusöömaajaks. Suur reede, päev, mil Jeesus risti löödi, on ajaloo süngim päev. Tol päeval arvasid Jeesuse jüngrid, et

kurjuse võit on lõplik, et ei saa olla mingit lootust.

Vaikne laupäev, päev, mil Jeesus oli hauas, meenutab meile, et on hetki, kus vaikselt jäämine on ainuvõimalik.

Kuid need hetked mööduvad. Kristuse ülestõusmispüha ütleb meile, et tema,

kes on meie vastu kaastundlik, ei ole meid maha jätnud. See on suur rõõm. Meie esivanemad olid kindlad, et sellel hommikul ka päike tantsib. Kristlased on oma rõõmu väljendanud kiitus- ja tänulauludega, kuid ka muul viisil. Õigeusklikud söövad pärast paastu esimest korda liha ja muud suupärast. Mitmel pool on levinud munade värvimine, Setumaal on mängitud mitmesuguseid munaveeretamismänge. Rõõmu saab väljendada mitut moodi, aga me kõik mõistame rõõmu ühte viisi.

Peep Audova,
EELK emeritiõpetaja, Miku (3P klass)
vanaisa

Vastuvõtt toomkooli 1. klassi

Kooliaasta esimeseks kevadekuulutajaks on uute koolijätside tutvusuuringud ning 1. klasside komplekteerimine. Ka sel aastal toimusid Vanalinna Hariduskollegiumis, Püha Miikaeli Koolis ning Tallinna Toomkoolis ühised tutvusuuringud. Kolme kooli peale kokku esitasid kandideerimiseks sooviavalduse ligi 400 peret. Aga nüüdseks on klassid komplekteeritud ning meie väikeses koolis alustavad haridusteed 16 tüdrukut ning 15 poissi. Suurt rõõmu teeb tõik, et 31 õpilasest lausa 12 on juba meie koolis õppivate laste õed-vennad. Kõik väikesed tublid 1. klassi õpilased ootavad sügisel oma klassi ette loovaid, rõõmsatujulisi ja vahvaid õpetajaid, kes kannaksid neid väärtusi, mida toomkoolis tähtsaks peame.

Lisaks teame kõik, et väike väärikas koolimaja Apteegi tänaval hakkab meie koolipererele kitsaks jääma. Seepärast oleme ringi vaadanud ja uurinud, kus oleks meil võimalused laienemiseks. Nii mõnedki head ideed on juba tekkinud. Kohe, kui plaanidest on saanud teod, anname sellest teile teada.

Esimene kokkusaamine uute pere redegaga toimub kindlasti aprilli lõpus või mai alguses. Kogu kooliperel on võimalus uute liikmetega tutvust teha juba kevadisel perepäeval, mis toimub mai teisel poolel.

Lea Krall, õppealajuhataja ja 1T klassijuhataja

**Toomkooli
kevadine
perepäev
on 17. mail.**

Õpetaja Urmas valiti peapiiskopiks

Selle aasta küünlapäev, 2. veebruar oli Eesti kiriku ja ka toomkooli jaoks erilise tähtsusega: Urmas Viilma seati uueks, kümnendaks Eesti Evangelise Luterliku Kiriku (EELK) peapiiskopiks.

Mitmed õpilased ja lapsevanemad on tundnud huvi, mida peapiiskopi amet endast kujutab ja millist tähendust kannavad tema ametitunnused. Siinkohal mõned mõtted selle ameti kohta.

Peapiiskop on EELK kõrgeim vaimulik juht ja ülemkarjane. Ta ei ole ainult kohalik kirikujuht, vaid ka kiriku ühtsuse ja üleilmsuse sümboliks. Peapiiskopi kirik on Tallinna toomkirik. Peapiiskopil on mitmeid õigusi, aga ka kohustusi. Need on sätestatud EELK põhikirjas ja kirikuseaduses. Peapiiskopi valib kirikukogu EELK teenistuses olevate piiskoppide või preestrite hulgast. Peapiiskopi amet on tähtajatu. See tähendab, et ametis tuleb olla kuni pensionile jääamiseni, 65. eluaastani. Seega praegune peapiiskop Urmas Viilma, kes on ka seni noorim kirikupea, on ametis 24 aastat.

Piiskopiordinatsiooni ja kutsumise märgiks on mitra ja piiskopirist.

Piiskopiks pühitsemisel ja peapiiskopi ametisse seadmisel asetati Urmas Viilmale selga piiskopimantel, kaela peapiiskopi ametirist, pähe mitra ja anti üle ajalooline ametisau.

Mitra on märk sellest, et piiskop on Püha Vaimu tööriist, kes annab traditsiooni järgi apostlite ametit ja tööd vaimutulena edasi ja omab piiskoplikku meelevald.

Piiskopisau viitab piiskopi kui kiriku ülemkarjase ja koguduste hinge- ja ülemkarjase karjase ülesandele. Peapiiskopi ametisau on ajalooline, aastast 1921.

Piiskopirist sarnaneb õpetaja ametiristiga, kuid on sellest suurem ja valmistatud kullast. Risti harude vahel on kolme päikesekiire kujutis. Ametirist on pärit aastast 1950.

Ametitunnuste kasutamine on kirikuseadusega kindlaks määratud. Näiteks piiskopisaua kasutab peapiiskop vaid oma piiskopkonnas. Teise piiskopkonda minnes sau kaasa ei võeta. Ka mitra kandmiseks on kord. Piiskop paneb mitra jumalateenistusel pähe piiskoplike ülesannete täitmisel, eelkõige pühitsemise ja õnnistamise ajal.

Esimene EELK piiskop oli Jakob Kukk, kes seati ametisse 1921. aastal Kaarli kirikus. Tallinna toomkirik

◀ **EELK piiskopi vapp ja lipp**

on olnud piiskoppide ja peapiiskoppide katedraalkirikuks alates 1927. aastast.

Kas Urmas Viilma valimine peapiiskopiks tõi kaasa muudatusi ka toomkooli elus? Kui seni oli õpetaja Urmas meie kooli kaplaniks, siis seda ta enam ei ole. Tallinna Toomkooli põhikirja järgi on meie kooli kaplaniks toomkoguduse õpetaja. Kaplani kohustusi on täitnud praegu koguduse hooldajaõpetaja Arho Tuhkru. Selleks ajaks, kui juba uut „Tiritamme“ käes hoiame ja seda lugu loeme, on toomkogudus valinud endale uue õpetaja, kellest saab ka toomkooli kaplan.

Lisaks on muutunud see, et kui senini oli Urmas Viilma Tallinna Toomkooli SA juhatuse esimees, siis oma uue ameti tõttu ta seda enam olla ei saa. Viimasel sihtasutuse koosolekul otsustati, et direktor saab pidada ka juhatuse esimehe ametit. Siinkohal tänu sihtasutuse nõukogule usalduse eest!

Äärmiselt rõõmustav on aga see, et kirikuvalitsus on valinud peapiiskop Urmas Viilma Tallinna Toomkooli Sihtasutuse nõukogu esimeheks. Seni oli selles ametis peapiiskop Andres Põder, kes eelmise aasta novembri lõpus siirdus emerituuri.

Peapiiskop on kinnitanud, et kristlikud koolid Eestis on tema südames ja ta püüab omalt poolt teha, mis tema võimuses, et koolide hea käekäik jätkuks.

Aga eriliselt on peapiiskop Urmas Viilma südames Tallinna Toomkool: meie lapsed, pered ja õpetajad. Ja kui mahti on, astub ta ikka ja jälle rõõmu- ga toomkooli uksest sisse.

Egle Viilma, direktor

Rootsi piiskopilt 1921. aastal Eesti esimesele piiskopile kingitud ajaloolisel piiskopisaul on nikerdatud Martin Lutheri ja Rootsi kuningas Gustav II Adolphi portreed.

Piiskopi peakate - Mitra kujutab endast kahte kilpi, mis on külgedelt omavahel ühendatud

TÄHT - õpetaja Mirjam

LAPSEPÕLV

Olen sündinud Tartus. Tartuga ei seo mind aga muu kui Tartu Ülikool, kus ema minu sündimise hetkel õppis viimasel kursusel õigusteadust. Oma päris esimesed aastad elasin Tapa linnas, kust on pärit minu ema ja kus elasid tema vanemad. Isapoolne suguvõsa on Tallinnast ning isa õppis minu sündimise ajal Tallinna Polütehnilises Instituudis (praegune Tallinna Tehnikaülikool). Nii ma olingi kahe noore üliõpilase lapsena esialgu rohkem vanavanemate hoida. Kui mu vanemad ülikooli lõpetasid, suunati nad tööle maapiirkonda, nagu tol ajal tavaks, ja seega minu esimesed kooliaastad möödusid ehtsas maakoolis.

KOOLIAEG

Esimest klassi alustasin väikeses Risti kiriku hoovimajas. Seal tegutseski tolal ajal ainult 1. klass, ka õpetaja elas samas majas. Esimene klass meenutas rohkem vanaemal külaskäimist kui kooli. Mäletan, et sügisel korjas õpetaja meile kooliaiaist õunu ja kevadel lasi vahtramahla. Vett sai kooliõues olevast kaevust ja klassiruumi köeti ahjuga. Muusikatunnid toimusid akordioni saatel. Talvel tuli kooli minna läbi pakase ja lumetuisu jalgsi mööda maanteeäärte, kus lumevallid ulatusid üle pea. Olustik meenutab tagantjärei üsnagi „Kevade“ filmi, ehkki nii vana ma ei ole, et Lutsu „Kevade“ ajastusse sobituksin. Lapsi oli maakooli klassis muidugi vähe. Enamuse kooliajast olime pinginaabriga kahekesi ainsad tüdrukud klassis, lisaks meile kümme-kond poissi.

Selleks, et ikka teiste tüdrukutega koos tüdrukuteasju ka saaks ajada, käisin igal suvel lastelaagrites, kus mulle väga meeldis. Kuna mul õdesid ega vendi ei ole, kuid olin üsna suure suhtlemisvajadusega ja tegutsemistahet täis laps, siis laagrielu sobis mulle ideaalselt. Sealt sain endale alati palju sõpru. Mäletan, et ühel perioodil oli mul nii palju kirjasõpru, et postkasti saabus iga päev 5–6 kirja. Lisaks kirjadele vahetasime kirjasõpradega kõike, mida kogusime: kommpabereid, ümbrikupilte, taskukalendreid, marke.

Õpinguid jätkasin vanemaks saades Tallinnas, tavalises Mustamäe koolis, kuid ka seal olid klassikaaslasteks peamiselt poisid, meie klassis oli 20 poissi ja 7 tüdrukut. Seetõttu olen tegelikult kogu kooliaja tundnud

Õpetaja Mirjam viimast päeva kooliõpilasena.

pisut puudust klassiõdedest, kellega tüdrukutejutte rääkida ja tüdrukuteasju ajada. Enamasti tuli rinda pista klassivendadega ja kogu tüdruku-temaailm tundus kauge ja võõras. Tõenäoliselt on see üks põhjustest, miks olen nüüd, täiskasvanuna, vägagi seda meelt, et tüdrukud ja poisid peaksid õppima eraldi klassides. Seda lapsepõlvkogemusele tuginevat veendumust toetavad ka mitmed lapse arengupsühholoogia teooriad.

ELUKUTSE VALIK

Peale gümnaasiumi lõpetamist ei teadnud ma tegelikult üldse, mida tahaksin edasi õppida. Ülikool oli loomulik jätk gümnaasiumile, kuid erialavalikut teha oli väga keeruline. Seetõttu leian ka praegu, et 17–18 aastasel ei ole noor inimene veel tegelikult küps valimaks endale sobivaimat eriala. Paljuski lähtutakse sellest, mis eakaaslaste ja sõprade seas parajasti popp tundub olevat. Üritasin minagi alguses ema jälgedes minna õigusteadust õppima. Õpingutega samaaegselt advokaadibüroos töötades sai mulle aga üsna ruttu selgeks, et see eriala mulle tegelikult piisavalt huvi ei paku. Otsustasin vahetada eriala ja asusin õppima Tallinna Ülikooli (sel ajal Tallinna Pedagoogikaülikool) psühholoogia osakonda. Õpingud olid huvitavad ning peale psühholoogia erialal bakalaureuse kraadi omandamist siirdusin Tartu Ülikooli kliinilise psühholoogia magistriõppesse.

Sellesse perioodi jäi suur osa minu töökogemusest kliinilise psühholoogia valdkonnas: töötasin liitpuuetega laste koolis, onkoloogiahaiglas, söltuvushäiretega noorte turvakeskuses, tegin praktikatunde Tartu Ülikooli psühhiaatrikliinikus. Ühel hetkel tundsin, et kliinilise psühholoogina töötades olen igapäevaselt ümbritsetud üksnes inimeste muredest ning 25-aastaselt ei olnud ma selleks veel enda arvates piisavalt küps. Otsustasin jätkata koolipsühholoogina ning tunnen, et tegin õigesti. Nüüdseks olen koolisüsteemis töötanud kümme aastat. Alustasin Tallinna 21. Koolis, kus lisaks koolipsühholoogi tööle sai minust ka psühholoogia ja inimeseõpetuse õpetaja. Nende ainete õpetajana töötasin lisaks ka EBSi Gümnaasiumis. Tundsin, et tegelikult just õpetajatöö meeldib ja sobib mulle. Astusin Tallinna Ülikooli kasvatusteaduste magistriõppesse, et täiendada end ka kasvatusteaduste valdkonnas.

TEE TOOMKOOLI

Seitse aastat tagasi sai minu tütre Vanalinna Hariduskolleegeiumi õpilane ning ka mina asusin tööle Vanalinna Hariduskolleegeiumisse. Tegin koolipsühholoogi tööd VHK algkooliosas ning olin esimeseks klassiõpetajaks psüühiliste eripäradega poiste väikeklassile. Veendumus sellest, et just õpetajatöö köidab mind ja sobib mulle, aina süvenes, ning teade sellest, et toomkool vajab juurde üht klassiõpetajat, tuli just sobival hetkel. Peale pikki karjäärilaseid eneseotsinguid tunnen, et olen lõpuks kohale jõudnud. Kolm aastat toomkoolis oma tüdrukuteklassi õpetada ja kasvatada on olnud ainult üks suur rõõm. Ma usun, et õpilane ja õpetaja saavad olla ja peavadki olema head sõbrad. Kõik minu 4T klassi 16 tüdrukut on minu väga head sõbrad. Pean väga oluliseks, et töö, mida inimene teeb, peab olema talle meeldiv ja sobiv ning ühendama nii tema teadmised, oskused kui ka huvid. Nii säilib töörõõm. Eriti oluline on see töötades lastega. Õpetajatöös pean oluliseks ka seda, et õpetaja oskaks leida üles ja tõsta esile igas lapses selle, milles just tema tugev ja võimekas on. Meis kõigis on tugevused ja nõrkused, pean oluliseks, et inimest hinnataks ja väärtustataks eelkõige tema tugevusi märgates. ►►

Õpilane Mirjam teises klassis.

Püüan seda õpetada ka oma klassi tüdrukutele – märgata ja väärtustada eelkõige seda, mis kaaslases on head.

VABA AEG

Töövälisel ajal olen üsna kodukeskne inimene. Enamuse vabast ajast veedan oma tütre Alexandraga, kes on 14-aastane. Koos on tore käia näiteks kinos või reisimas. Armastan väga sooja kliimat, Eestimaa talved on minu jaoks liialt külmad. Seetõttu oleme püüdnud igal aastal mõned nädalad veeta kuskil soojemas paigas. Reisimine on hea vaheldus argipäevarutiinile, patareid saavad laetud ja tekib palju uut positiivset energiat.

Oli periood, kus mu tütrest sai suur loomaarmastaja ning meie kodust seetõttu miniloomaaed: meil on olnud neli merisiga, küülik, tsintšiljad, kass, koer. Nüüdseks on tütre loomaarmastus vähenenud ning piisab kassist ja koerast. Kass Matilda on meil 10-aastane ja Yorkshire'i terjer nimega Lui 4-aastane. Omavahel kass ja koer kahjuks aga üldse läbi ei saa ja seega peab Lui veetma enamuse ajast maal vanaema juures.

Laste kasvatamise juures pean oluliseks ka seda, et neile tuleb alati anda võimalus proovida, katsetada, õnnestuda, eksida, õppida tehtud vigadest. Nagu on öelnud Mark Twain: „Kahekümne aasta pärast kahetsed sa rohkem neid asju, mida sa ei teinud, kui neid, mida sa tegid. Nii et heida ära silmused. Purjeta välja ohutust sadamast. Püüa tuuli oma purjedesse. Uuri. Unista. Avasta.”

Sind laulma oodates ...

3. veebruaril sai teoks ammu soovitu: alustas tegevust Tallinna Toomkooli lastevanemate, õpetajate ja sõprade koor.

Nüüdseks juba esimese proovi ehmatusel ja häbelikkusest üle saanud ja häältelt rooste maha nühitud, kõlavad lauljate hääled juba poole tugevamalt ja julgemalt. Naeru, nalja ja elevust uute hääleharjutuste proovimisel on palju ning emotsioonid uute laulude selgeks saamisel tugevad.

Te olete nii vahvad, toomkooli koori lauljad!!!

Kui soovid meiega liituda, siis anna sellest teada tel **56689249** või meilil **meeli_tammu@yahoo.com**. Proovid toimuvad teisipäeviti kl 18–20 toomkoolis.

Olete kõik väga oodatud!!!

Meeli Lass

Koori dirigent ning Victoria (3T klass) ja Lucia (1T klass) ema

TÄHEKE - Aleksander Leetmaa

Mis Sind naeratama paneb?

Isa ja sõber Patricku tehtud naljad. Siis on naljakas, kui loomad teevad veidraid ja naljakaid asju. Meeldibki vaadata naljakaid loomavideosid ja varjatud kaamera videosid.

Millega Sulle meeldib kõige rohkem tegelda?

Joonistamisega ja sõpradega rääkimisega. Meeldib meisterdada keskaegseid turviseid ja relvi, nahast, metallist ja savist. Meeldib keskaegne võitlus ja sellega seonduv atribuutika.

Kuidas koolis läheb, kas meeldib koolis käia, mis seal eriti toredat on?

Tavaliselt läheb hästi. Meeldib ikka – sõprade ja õpetajate pärast. See on väga oluline, et koolis oleksid head õpetajad: nad annavad head energiat ja inspireerivad õppima. Eriti tore on sõpradega „hängimine“ (ja tüdruktuga ka) ja vahetund.

Milline on Sinu lemmiktund koolis?

Minu lemmiktunnid on kunst ja saksa keel. Mulle meeldib eriti joonistamine ja käsitöö. Saksa keel on huvitav ja põnev keel. Seal on palju reegleid ja uusi sõnu. Ja saksa keele õpetaja meeldib ka väga.

Millega Sa vabal ajal tegeled, kui pole trenni ega kooli?

Käin võimalikult palju õues, vaatan Youtube'ist videosid. Käin metallirینگis ja trummi õppimas. Kodu on mul

vanem vend Arthur, kellega mulle meeldib juttu ajada.

Mida Sulle perega koos meeldib kõige rohkem teha?

Õhtuti lauamänge mängida ja reisida, sest siis oleme perega kogu aeg koos.

Kelleks Sa tulevikus saada tahad?

See on minu jaoks väga keeruline küsimus. Kas ajaloolane või lennukipiloot on minu praegused plaanid. Mulle meeldib ajalugu ja minevik väga. Piloodiamet aga tõmbab just lendamise ja põnevuse poolest.

Mis on Sinu lemmikmuusika?

Meeldivad mõned vanad heavy metal'i lood ja stiil, nagu näiteks „Smoke on the Water“ (Deep Purple) ja Led Zeppelin, AC/DC ja White Stripes („7 Nation Army“). Peamiseks mõjutajaks on olnud minu isa, kes meile sellist muusikat on tutvustanud juba päris väikesest peale. Aga meeldib ka näiteks folkmuusika ja Mumford & Sons „Little Lion Man“.

Lemmikraamat?

„Ivanhoe“, „Bjowolf“

Lemmikpaik?

Lumine mets ja rahulik koht loodus. Meeldib väga Norra ja Rootsi loodus.

Kes on Sinu lemmikloom?

Kaljukits ja lammas.

Milline on Su lemmikvärv?

Meeldib must, sest seda saab kõikide teiste värvidega kombineerida.

Mida Sa kõige parema meelega sööd?

Mereande ja kalaroogasid. Maitseb väga kalapasta, tuunikala lasanje. Ma ei söö liha, kuna mulle ei meeldi loomade piinamine ja vaevlemine tapamajades. Kui mul oleks seda tõesti vaja ja ma teaksin, et loom on surmatud ootamatult ja piinadeta ja surmahirmuta, siis sööksin seda liha.

Kas on veel midagi, mida tahaksid endast kirjutada?

Mulle ei meeldi, kui nõrgematele ja väiksematele liiga tehakse. Kui kedagi kiusatakse, siis astun alati vahele, sest mulle ei meeldi ebaõiglus.

Mida soovid oma koolikaaslastele algavaks kevadeks?

Soovin, et kõik oleksid ikka ägedad ja lõbusad edasi.

Kirja aidanud panna Aleksandri isa Argo Leetmaa

2015 on muusika-aasta. Kõlab hästi!

Tänavune aasta on Eestis kuulutatud muusika-aastaks. See annab võimaluse tutvustada senisest enam Eesti muusika loojaid ja esitajaid ning panna inimesi veel rohkem muusika vastu huvi tundma. Tähtis on seegi, et tähistame sel aastal helilooja Arvo Pärdi 80. ja Veljo Tormise 85. sünnipäeva. Muusika-aasta programmist leiab erinevaid kontserte ja muusikaüritusi kõikjal Eestis: Narvast Hiiumaani ja Tallinnast Võruni. Kava on äärmiselt mitmekesine, alustades näitustest, raadiosaadetest, bändilaagritest ning lõpetades suurte rahvusvaheliste sündmustega.

Pärimusmuusika koolitunnis ja koolikontserdid

Omaette osa moodustab muusika-aasta haridusprogramm. Koolikontserte viivad läbi jazzliit, rahvusoper Estonia, autorilaulufestivali „Mailaul“ korraldajad, Eesti Filharmonia kammerkoor jt. Toreda algatusena toob Eesti pärimusmuusika keskus pärimusmuusika koolitundi, pakkudes üldharidus- ja muusikakoolide õpilastele võimalust tutvuda regilaulu ja erinevate eesti rahvapillidega. Pärimusmuusika tunnis saavad õpilased kohutada pärimusmuusikuga, kes kõneleb oma lauludest või rahvapillidest ning tutvustab pillide omadusi ja pillilugusid. Pärimusmuusiku võib kutsuda mitte ainult muusikatundi, vaid ka emakeele, kultuuriloo või mõne muu humanitaarse tundi. Tunni teema kujunebki vastavalt pärimusmuusikule ja pillidele, millel ta musitseerib. Koolitunde viivad läbi Cätlin Mägi, Janne Suits, Meelika Hainsoo, Juhan Suits, Merike Paberits, Lauri Öuna-puu, Sandra Sillamaa jpt.

Heliloojate Liidu eestvedamisel toimuvad juba 1979. aastast Eesti muusika päevad, mis on kujunenud üheks olulisemaks uut Eesti muusikat tutvustavaks festivaliks Eestis. Festivali kunstilised juhid on Timo Steiner ja Helena Tulve. Uue algatusena toimub tänavu muusika-aasta programmi raames noortele suunatud festival mini-EMP, millest

on Tiritamme käesolevas numbris kirjutanud Ingrid Nõmmik.

Muusika kuulamise ABC

Muusika-aasta raames valmib raadioprogramm „Muusika kuulamise ABC“, mis hakkab kõlama nii Vikerraadio kui Raadio 2 eetris. Ühtlasi saab saateid hiljem järelkuulata. Saated tutvustavad erinevaid muusikastiile. ETVs on seoses muusika-aastaga pühapäeviti kell 22 viieminutiline saade „Kõlab hästi!“. Ka see saade on järelvaadatav ja annab ehk võimaluse ilmestada koolitundegi.

Muusika-aasta programmis on muudki huvitavat. Toimub konkurss „Noor muusik“, esimene rahvusvaheline poistekooride festival, Eesti keelpillimängijate konkurss jpm. Koostöös muuseumidega on 16. mail toimuva muuseumiöö teemaks „Öös on muusikat“. Sügisel valmib CD ja noot Arvo Pärdi lastelauludega. 1. oktoobril tähistame tasuta kontsertidega üle Eesti rahvusvahelist muusikapäeva. Muusika-aasta sündmuste kalender on jätkuvalt kõigile avatud, samuti on oodatud info erinevatest muusikaga seotud toredatest algatustest ja aktsioonidest. Andke oma tegemistest teada meili teel: info@muusika2015.ee

Vesilinnuviled ja beebisümfoonia

Muusika-aastal on mõeldud ka kõige pisematele. Kõik muusika-aastal sündinud lapsed saavad selle kohta tunnistuse ja värvilise vesilinnuvile. Tunnistuste kätteandmine toimub sündimajades üle Eesti. Lisaks kutsume värskeid lapsevanemaid üles oma muusika-aastal sündinud lapse häälitusi salvestama ja meie kodulehele üles laadima. Neist valmib heliloojate kaasabil „Beebisümfoonia“, mis ühtlasi muusika-aasta lõpetab.

Muusika-aasta kohta leiab infot kodulehelt www.muusika2015.ee ja Facebook'ist.

Kristel Üksvärav

muusika-aasta 2015 projektijuht ja Ott-Marteni (2P klass) ema

Mini-EMP-le!

Aprillikuus alustab uus laste ja noorte muusikafestival mini-EMP. EMP on lühend kolmest sõnast: Eesti muusika päevad. EMP on üks Eesti vanimaid muusikafestivale, kus esitatakse eesti heliloojate uusimaid heliteoseid.

Mini-EMP on EMP uus algatus. Laste- ja noortefestivali programmi paneb kokku ja viib läbi gümnaasiuminoortest korraldusmeeskond.

Sel aastal avab mini-EMP Eesti muusika päevad Solarise keskuses 10. aprillil kell 17 Timo Steineri uudisteosiga, mis on kirjutatud Nao humanoidrobotite koorile.

11. aprillil oodatakse kõiki muusika ja eriliste elamuste huvilisi Energia Avastuskeskuses, kus toimub perepäev „Avasta muusikat“. Sel päeval on keskuse põhiprogramm pöimitud üllatavate ja ootamatute muusikaliste etteastetega. Toimuvad planetaariumikontserdid, põnevad ja kaasahaaravad töötoad. Üritusest osa võtma on oodatud ka pere kõige väiksemad – 2–4-aastased mudilased. Muusikateerapia keskus valmistab nende jaoks ette eraldi programmi „Loomade orkester“.

Üks isemoodi ettevõtmine, Ühe Laulu kontsert, toimub 12. aprillil kell 15–16 Kunstihoone galeriis: ühe tunni jooksul esitatakse iga 10 minuti järel noore ja rahvusvaheliselt tunnustatud helilooja Karin Kuulpaku uut vokaalteost.

Mini-EMP lõpetab Eesti muusika päevad 17. aprillil kell 17 Solarise keskuses. Kohtuvad mood ja uued helid.

Lisainfot festivali kontsertide kohta leiab Eesti Heliloojate Liidu kodulehelt www.helilooja.ee ja Eesti muusika päevade ning mini-EMP FB kontodelt.

Soovin kõigile toomkooli õpilastele, õpetajatele ja lastevanematele rohkelt meeldejäädavaid muusikaelamusi!

Ingrid Nõmmik

mini-EMP projektijuht ja

Oskari (3P klass) risitiema

Mete Soop - 1. koht konkursi Parim Noor Instrumentalist 2015 plokkiöödi esimeses vanuserühmas

Oliivia Tähismaa - 1. koht VHK Muusikakooli omaloomingukonkursil

Ursula Melsas

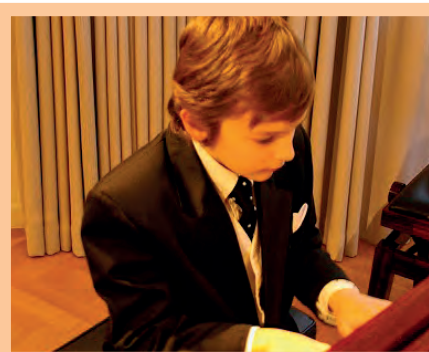
Lauren Lee Kurvits, Ulla Meri Tangsoo, Ingrid Reinhold, Maia Marii Samberk, Liisa Ehandi, Sofia Ameelia Laansoo, Marion Kaldoja, Mari Ann Marran, Sonja Linnat

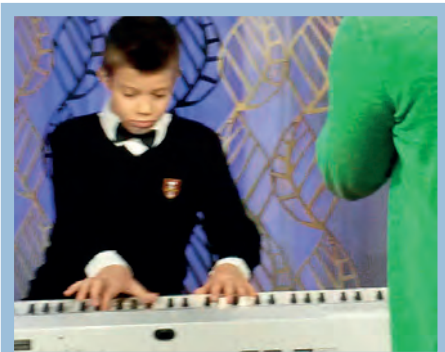
Emma Kask

Richard Peitel

Jan Andrews Roos

Patrick Malm

Saara Kaptein

Karel Mati Kaunissaare

Kätrin ja Mirtel Kärsna

LASTE PILLIPESA

Kehalise kasvatuse tund toomkoolis

Kehaline kasvatus on õppeaine, mille nimetus kõlab kuidagi veidralt. Meil on loodusõpetus, kunstiõpetus, tööõpetus, muusikaõpetus, aga ei ole liikumisõpetust, vaid kehaline kasvatus ... Ehk, kui pisut huumorit kasutada, siis on see ainuke õppeaine koolis, kus tegeletakse ka kasvatamisega.

Nimi nimeks, aga kindlasti on liikumistundi lastele koolis vaja, sest tänapäeval on loomulikku liikumist lastel (ja ka meil täiskasvanutel) jäänud vähemaks. Mootoriga varustatud mehhanismid viivad meid punktist A punkti B, isegi ostukeskustes šopates saab trepist käimise asemel eskalatoritega üles ja alla liikuda. Lisaks palju istumist, ehk meie keha ei olegi harjunud ennast liigutama.

Lapsevanemad kindlasti mäletavad enda kooliajast võimlemisveerandit ja suusaveerandit, pallimängutunde nii sees kui õues, kergejõustikuharjutusi ja aja peale pikamaajooksu. Tegelikult on ka praegu kehalises kasvatuses olemas riiklik õppekava, mida õpetajad peaksid oma töös jälgima. Seal on kirjas oskused, mis lastel mingis vanuses peaksid olema. Toomkooli asukoha ja võimaluste tõttu ei saa me seda õppekava täielikult täita. Kuna oman päris pikka kogemust kehalise kasvatuse õpetamisel Vanalinna Hariduskollegiumis, siis olen üritanud leida mõnusat „oma“ mudelit, kuidas lapsi mitmekülgsest, vastavalt olemasolevatele võimalustele, arendada ja neid liikuma ning sporti armastama panna. Enamasti on see ka õnnestunud. Arvan, et väga oluline on teha kehalise tund meeldivaks nii sportlikult osavamale kui ka vähem osavale

koolijärgsele. Tähtis on, et laps õpiks ennast vastavalt võimetele pingutama, st andma endast parimat, ja et ta ei kardaks õppida uusi oskusi ega ebaõnnestumist.

Mida me siis kehalises kasvatuses teeme?

Algklassides on väga suur osa mängul. Mängudes tuleb kinni pidada reeglitest, suhtuda viisakalt kaasmängijatesse ning osata nii kaotada kui ka võita. Sügisel ja kevadel mängime poistega õues palju jalgpalli ja pesapalli (minu enda kohandatud reeglite järgi). Võimlas on lemmikuks rahvastepallimäng ja selle juurde viiv mäng „Jahimees“, mida poisid võiks vist lõpmatuseni mängida. Pisut õpi me korvpalli algtõdesid, 3. ja 4. klassi poistega saab seda juba lihtsustatud reeglitega mängida. Lisaks on palju erinevaid liikumismänge ja teatevõistlusi. Jõulueelsetesse kuudesse mahub palju võimlemist. Sooritame erinevaid akrobaatilisi harjutusi. VHK võimlas on olemas võimlemiskang ja rööbaspuud, kus saame harjutada turnimist.

Kindlasti on vanematele näidatud uhkusega Eesti sportlaste kaarte, mida poisid alates 2. klassist teinud erinevaid sportlikke ülesandeid täites: pikamaajooks, hüppenõõriga hüppamine, tennispallide täpsusvisked ja korvpalli slaalompõrgatus. Selle üle-eestilise projekti nimi on „Noor lõvisüda“. Olen seda teinud VHKs ja nüüd ka toomkoolis juba aastaid ja leian, et see on vahva projekt. Kaardi saamise nimel täienevad ja paranevad oskused ning enamikul järgneb pingutusele ka „tasukaart“. Kõigile 11 harjutust sooritanuile annan 4. klassi

kevadest märgi Noor Lõvisüda. Sellel aastal otsustasime kehalise kasvatuse tunnis uisutama minna ja pean ütlema, et see otsus oli väga õige: poistele ja tüdrukutele (mulle muidugi ka) meeldis väga! Jätkame seda kindlasti järgmisel aastal, ehk õnnestub ka suusatunde läbi viia.

Hindeid panem ikka ka. Nende panekul hindan eriti õpilase isikliku arengut ja pingutust. Enamasti saadakse soorituste eest hindeks ikka „väga hea“ ja „hea“.

Võtame osa ka keskklinna koolide 3.–5.klasside spordimängudest, kus võistkonnad võtavad üksteiselt mõõtu mitmel spordialal. Sügisel jooksupuud saavutasid toomkooli 3. klassi tüdrukud väga tubli 4. koha ja poisid tubli 6. koha. Pisut jäi puudu, et oleksime 3. klassiga rahvastepallis finaalturniirile pääsenud.

Mida ootan vanematelt?

Kindlasti seda, et te ise leiaks aega koos oma lastega liikuda. Olgu see siis jalutamine metsas, sõit rattateel või suusarajal jne. Isiklik eeskuju liikumisel on oluline. Kui endal korrapäraseks liikumiseks koos lapsega aega napib, võiks panna lapse sobiva/meeldiva spordiala trenni. See parandab kehalist vormi, tuleb kasuks distsipliinile ja annab korrapärase kehalise koormuse lisaks kooli kehalisele kasvatusele. Olulisim aga on tunda liikumisest ja sportimisest rõõmu. Ehk nagu Rasmus Mägi (Eesti parim meessportlane 2014) oma kõnes ütles: tuleb armastada sporti endas, mitte vastupidi.

Lõpetuseks. Ladina keeles on üks tuntud väljend – *mens sana in corpore sano*, mis otsetõlkes tähendab terve vaim terves kehas. Eesti keeles olemas selle teistpidi keeranud: terves kehas terve vaim. Aga loe kuidas tahad, terve vaim ja terve keha on omavahel seotud. Soovin nii lastele kui ka vanematele, et lisaks vaimu värskendamisele kannaksite hoolt oma kehalise vormi eest.

Aivar Saar,
toomkooli poiste kehalise kasvatuse
õpetaja

Toomkooli 3. klassi rahvastepallivõistkond

Kolm lõvi

Ma jutustan loo, kuidas sada aastat tagasi elasid kolm lõvi, kellest said Eesti vabariigi vapi sümbolid.

Aastal 1915 sündisid Aafrikas Tansaania kolm lõvipoega. Nende nimed olid Märt, Mart ja Voldemar. Need lõvipojad olid erilised, sest neile ei meeldinud Aafrika kuumus. Nad elasid koopas, sest seal oli natuke jahedam. Ühel palaval päeval ütles Märt oma vendadele: "Lähme kuskile mujale elama, mul on kõrini sellest kuumast kliimast." Mart vastas: "Suurepärane mõte, ostame laevapiletid Põhja-Euroopas asuvasse linna Tallinnasse."

1917. aasta alguses asusid nad pikale merereisile. Rohkem kui aasta pärast, 24. veebruaril 1918 saabusid nad sadamasse, kus parajasti kujundati vappi Eesti Vabariigile. Valmis oli tammepärg, ja fotograafid olid valmis seda pildistama. Samal ajal hüppasid laevalt käppadega lehvitates maha kolm täiskasvanud lõvi.

Nii sattuski Eesti Vabariigi vapile kolm lõvi ja tammepärg.

Mari Ann, 2T klass

Kui ma oleksin president

Päris tore on aeg-ajalt unistada, mõelda ennast kellekski teiseks. Mida ma teeksin, kui oleksin president, riigi kõige tähtsam inimene? See on päris keeruline küsimus, sest president olla on kindlasti raske. President peab väga palju teadma, olema väga- väga tark ja erudeeritud, võtma vastu raskeid ja keerulisi otsuseid, olema igas situatsioonis oma rahvale eeskujuks.

Agas kui ma siiski oleksin president, siis ma pööraksin esmalt suurt tähelepanu haridusele, et kõik lapsed saaksid hea hariduse. Nad saaksid õppida koolis, kus on turvaline, hea ja huvitav. Tunnid oleksid põnevad ja lapsed tahaksid väga koolis käia. Koolist puudumine oleks laste jaoks nagu meelistegevusest ilmajäämine, teisisõnu – katastroof. Õpetajad armastaksid lapsi ja õpetaja elukutse oleks kõrgelt hinnatud ja hästi tasutud.

Siim, 1P klass

Iga laps saaks ennast arendada ja väljendada just selles valdkonnas, kus ta on hea ja osav. Nii oleks lapsele tulevikus lihtsam endale sobiv ja hingelähedane amet valida / õppida. Kui inimene on oma ametis osav ja armastab seda, mida teeb, on ta õnnelik ja rahulolev. Kaoks kurjus ja pahatahtlikkus. Kindlasti saaksid tublid ja targad inimesed oma töö eest head palka, neil oleks piisavalt aega oma pere jaoks. Targad ja haritud inimesed oskaksid oma töid ja tegemisi paremini planeerida. Nad ei unustaks töö tegemisel ära oma peresid. Veedaksid oma vaheaega koos lastega. Nad ei jooks ega suitsetaks, sest see ei ole tervislik ning targad inimesed hoolivad oma tervisest.

Ja ..., ja ..., nii võikski unistama ja fantaseerima jääda, aga esmalt pean veel kasvama ja palju-palju õppima, et saada heaks ja tubliks presidendiks.

Marii, 4T klass

Tõrva

Oli kord üks linn, millel polnud nime. Mõeldi ja mõeldi, aga ühtegi nime ei tulnud linna elanikele meelde. Aga nende linna ei tulnud ühtegi turisti ja linn hakkas vaeseks jääma. Taevaisa aga tõrvas muidugi seal ülevall oma maja katust. Kui tal kõht tühjaks läks, siis ta läks sööma, aga tekkis suur mürin, mis ajas tõrvapoti ümber. Ta oli parasjagu oma pilvega nimeta linna kohal ja tõrv kukkus alla. Enamus inimesi nukrutses toas, sest neil ei olnud väga süüa. Aga need vähesed, kes üldse väljas olid, nägid, et tõrva sajab. Nad kutsusid kõik kohale. Kui tõrvasadu lõppes, hakkasid nad seda koristama. Katustelt nad seda muidugi ära ei koristanud, sest neilgi oli vaja katuseid tõrvata. Aga kui Taevaisa oma töö juurde tagasi läks, nägi ta, et tõrva pole enam ja ta pidi poodi uue järgi minema. Aga linnaelanikud olid rõõmsad, sest neil oli linnale nimi mõeldud – Tõrva, just nimelt Tõrva. Ja sellest ajast peale on selle väikese linna nimi Tõrva, mis seisab praegugi selle linnakese rinnus.

Albert, 3P klass

Kirke, 1T klass

LASTE LOOMEFEST

Sünnipäevalapsed ...

Märts

- 01.03 - 8 Ursula Melsas (1T)
- 01.03 - 10 Luise Leonora Aaslaid (3T)
- 03.03 - 8 Emma Tammo (1T)
- 13.03 - 8 Mai Leppik (1T)
- 13.03 - 9 Luise Liivik (2T)
- 15.03 - 10 Mia Vatsk (3T)
- 17.03 - 10 Eliisabet Toodo (3T)
- 18.03 - 10 Birgitta-Simi Viilma (3T)
- 23.03 - 11 Anett Kallikorm (4T)
- 26.03 - 10 Saara Kaptein (3T)
- 28.03 - 11 Maria Liisa Arrak (4T)
- 29.03 - 8 Maru Männasalu (1P)
- 30.03 - 9 Maia-Marii Samberk (2T)
- 31.03 - 8 Kätrin Kärnsa (1T)

Aprill

- 09.04 - 11 Marii Mansberg (4T)
- 09.04 - 11 Iris Sagar (4T)
- 10.04 - 11 Marta Huimerind (4T)
- 10.04 - 11 Emma Huimerind (4T)
- 14.04 - 8 Richard Peitel (1P)
- 16.04 - 10 Elisabeth Tiitus (3T)
- 16.04 - 9 Elias Mikael Teikari (2P)
- 21.04 - 8 Oskar Kuningas (1P)
- 21.04 - 10 Bianca Koort (3T)
- 24.04 - 9 Sarah Katarina Pödder (2T)
- 27.04 - 10 Anette Loviisa Kurvits (3T)
- 29.04 - 9 Sofia Amelii Laansoo (2T)

Mai

- 05.05 - 8 Kirke Kaldoja (1T)
- 08.05 - 8 Anette Gloria Heinsar (1T)
- 10.05 - 11 Patrick Malm (4P)
- 12.05 - 11 Mete Soop (4T)
- 14.05 - 8 Nikita Kurbatov (1P)
- 14.05 - 9 Gustav Selirand (2P)
- 15.05 - 9 Robert Paulus (2P)
- 17.05 - 10 Norman Karits (3P)
- 20.05 - 11 Lily Kristiine Jagor (4T)
- 21.05 - 8 Siim Artur Mäeväli (1P)
- 24.05 - 10 Victoria Lass (3T)
- 24.05 - 11 Emma Kask (4T)
- 25.05 - 8 Iris Eha Kaunissaare (1T)
- 26.05 - 10 Jette Marie Mäggi (3T)
- 27.05 - 11 Elias Markus Priinits (4P)
- 29.05 - 8 Olivia Liselle Tähismaa (1T)
- 44.05 - 9 Erik Zimin (2P)

... ja Sünnipäevalaste täiskasvanud

- 05.03 Kristiina Kaasik
- 25.03 Hella Mällo
- 31.03 Minna Nikki
- 20.04 Merje Schultz
- 18.05 Mai-Liis Mäeväli
- 26.05 Mirjam Meremaa-Pärn

Lehe kokuseadjad ja
toomkooli laste vanemad
Rene Altrov, Iris Metsmägi,
Liina Kurvits ja Tarvo Tangsoo
toimetus@toomkool.ee